

S samim receptom varčevanja in štedenja se današnja gospodarska stiska, ki tlači našega kmeta, ne da rešiti. Kmet sam se sploh ne more rešiti, morajo mu tudi drugi pomagati.

SVEČANA OTVORITEV PARLAMENTA.

V ponedeljek, 18. januarja, je Nj. Vel. kralj Aleksander na slovesen način otvoril narodno predstavništvo, obstoječe iz senata in narodne skupščine. V prestolnem govoru je Nj. Vel. kralj podal zgodovinski pregled o razvoju jugoslovanske misli in narodnega teženja po zedinjenju, o dogodkih, ki so se razvijali po 1. decembru 1918 v naši državi ter o dejanju 6. januarja 1929 in razvoju, ki mu je sledil. Z izrazitimi besedami je kralj poudaril naloge narodnega predstavništva, osobito v sedanji težki gospodarski krizi. O kmetemskem vprašanju poudarja prestolni govor sledeče: »Nezaslišni padec cen poljedelskih pridelkov je pahnil kmeta v izredno hudo položaj. S tem, da bomo kmetu priskrbeli primerne cene za njegove pridelke in da mu bomo omogočili boljše življenje, bomo dvignili njegovo potrošno silo in mu ustvarili ugodne pogoje za njegov gospodarski kredit. To je glavno vprašanje, ki je pred nami.«

*

V NAŠI DRŽAVI.

Volitve predsedstva narodne skupščine in senata. Dne 15. januarja sta dobila predsedstvo skupščina in senat. Potom glasovnic je bil izvoljen za skupščinskega predsednika dr. Kosta Kumandi. Prvi podpredsednik je Karlo Kovačević, drugi podpredsednik Hasan Begović. Za tajnike so bili izvoljeni: dr. Jevremović, Dragiša Stanojević, Ante Kovač in Milan Mravljje. — Za predsednika senata je bil izvoljen dr. Ante Pavelić, zdravnik v Zagrebu, podpredsednik senata sta pa dr. Parmaković in Slovenec dr. Franc Novak.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Bolgarija in Albanija sta sklenili prijateljsko pogodbo, ki določa pravice narodnih manjšin, Albancev v Bolgariji in Bolgarov v Albaniji. Manjšinam je zagotovljeno svobodno ustanavljanje šol in cerkva tamkaj, kjer so v premoči z domačim prebivalstvom.

Vojno odškodninska banka v Baslu odklonila podaljšanje nemških kreditov. Vojnoodškodninska banka v Baslu je odklonila prošnjo nemške narodne banke, naj bi jej bil podaljšan kredit, ki ga uživa za brezpogojne vojnoodškodninske dajatve Nemčije.

Izjava nemškega kancelarja Brüninga o neplačevanju vojnih odškodnin in druge države. Zadnjič smo poročali, da je izjavil nemški kancelar dr. Brüning, da Nemčija ne more in tudi za bodoče ne bo več plačevala vojne odškodnine. Proti tej izjavi vodilnega nemškega dr-

ZA NEGOVANJE TELESA

za jačanje udov in zaščito pred obolenjem, je Fellerjev Elsafid priznana domače sredstvo in kozmetikum, že 35 let splošno priljubljen. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsafid 341, Savska banovina.

žavnika so vstale vse prizadete države. Amerika ne kaže nobenega zanimanja glede vojnoodškodninskega vprašanja in hoče v tem oziru prepustiti Evropo svoji usodi. Pač pa nikakor neče pristati Amerika Nemčiji na ljubo na znižanje ali brisanje vojnih dolgov in se je postavila s tem nastopom proti Brüningovemu stališču, da bi se enostavno črtale za prihodnost vse vojnoodškodninske dajatve. Nemčija je računala na pomoč Amerike glede vojne odškodnine, a je sedaj sled nezanimanja Amerikancev popolnoma osamljena.

Sestanek male antante. Dne 30. t. m. se sestanejo v mestu Montreux ob Zenevskem jezeru zunanji ministri držav Male antante. Na tem sestanku bo sporazumno ugotovljeno stališče Male antante z ozirom na razorožitveno in vojnoodškodninsko vprašanje, ki se bo reševalo februarja v Lausanni.

Druga vlada francoskega ministrskega predsednika Laval. Dne 14. tega meseca je sestavil Laval vlado, ki je ostala malodane ista, kakor prejšnja, le da je izpadel iz nje dolgoletni zunanji minister Briand. Vojno ministrstvo je prevzel po smrti Maginota Tardieu, predsedništvo vlade in zunanje ministrstvo je obdržal Laval. Briand bo imenovan za stalnega zastopnika Francije pri Zvezi narodov.

Romunsko-sovjetska pogajanja radi sklepa pogodbe o medsebojnem nenapadanju so se razbila, ker Rusija noče brezpogojno priznati Besarabije Romunom.

Poslanci poljske opozicije obsojeni. Parkrat smo že poročali, da so zaprli na Poljskem 11 opozicijskih poslancev, proti katerim je bila zadnje dni zaključena razprava. Od 11 poslancev je bil samo eden oproščen, ostali pa obsojeni na več let, ker se jim je dokazala krivda, da so pripravljali nasilen prevrat vlade. Med obsojenimi je bivši minister in bivši ministrski predsednik.

Iz nemirne Indije. Radi aretacije Ghandija, njegove žene in velikega števila vodilnih nacionalistov je zašel angleški podkralj za Indijo v škripce. Zveza borb za trgovino z bombažem se je postavila odločno za Ghandija in razglašala, da je Ghandijeva aretacija žalitev za vsacega pravega Indijca. Vlada je že Ghandiju predlagala, da ga izpusti in mu prizna omejeno svobodo, ako se zaveže, da se ne bo lotil nobenega protizakonitega koraka in da bo stalno na razpolago angleškemu oblastem. Miru, ki je zavladal po aretaciji Ghandija podkralj nikakor ne zaupa in je izdal v Bombay nove ukrepe in odredbe proti nacionalistom, ki pomenijo praktično proglašitev obsednega stanja. Vsa zborovanja in sprejemanja so prepovedani. Ljudje ne smejo ostati dalje časa na enem mestu. S tem hoče vlada prepričati, da bi se postavljale bojkotne straže.

Rusija in zasedba Harbina od Japoncev. Japonske čete so zasedle v Mandžuriji Harbin, ki je najvažnejše križišče vzhodno-kitajskih železnic in življenjskega pomena za rusko gospodarstvo. Povrh so proglasili Japonci v Harbinu obsedno stanje. Z zasedbo Harbina je zadela Japonska v živo Rusijo, ki je istopila po svojem poslaniku v Tokiju proti omenjenemu koraku japonskih čet.

*

Petdesetletnica škofa dr. Jurija Dobrila. Letos, in sicer 13. januarja je poteklo 50 let, odkar je umrl veliki hrvatski škof dr. Jurij Dobrila. Rojen je bil 16. aprila 1812 v tinjanski župniji v Istri od siromašnih kmetijskih staršev. L. 1857 je bil imenovan za škofa v Poreču v Istri, l. 1875 pa se je preselil kot škof v Trst, kjer je 13. januarja 1882 umrl. Škof dr. Dobrila je bil za istrske Hrvate to, kar je bil škof Slomšek za štajerske Slovence. Položaj Hrvatov v Istri je bil podoben položaju Slovencev na Koroškem in Štajerskem. Razlika je bila v tem, da je hrvatstvo v Istri ječalo pod italijanskim jarmom, slovenstvo pa je stekalo pod nemškim pritiskom. Zato je bilo Dobrilovo delovanje popolnoma podobno Slomškovemu. Kakor Slomšek, je bil Dobrila mož orjaške vere in velike ljubezni do Boga in lastnega naroda. Istrski Hrvatje so bili narod brez narodne prosvete, brez šol, brez knjig. Dobrila jim je spisoval knjige. Njegovi spisi so bili po največ verske in nabožne vsebine. Njegov molitvenik »Oče, zgodi se volja tvoja« je postal narodna čitanka, iz katere so se starejši ljudje naučili čitati in ljubiti svoj materni jezik. Dobrila je srčno ljubil hrvatsko kmetstvo ljudstvo. Najbolje se je počutil, ako je obiskoval preproste kmetijske hišice ter tamkaj se razgovarjal s kmetiskim ljudstvom. Zavedal pa se je tudi, da ni pravega naroda brez narodnega razumnosti. Zato je poskrbel, da so mogli nadarjeni sinovi istrskega siromašnega kmeta v šole, v katerih so se izsolali za duhovnike ali za dobre krščanske uradnike in učitelje. Ustanovil je stipendije za šolsko mladino porečkopoljske škofije z glavnico 10.000 kron z glavnico 16.000 kron, za svoje rojake in z glavnico 140.000 kron za dijaško semenišče. Kot politični voditelj svojega naroda je dr. Dobrila odločno branil njegove pravice in pravo hrvatske narodnosti na Dunaju in v istrskem deželnem zboru. Da bi vzbudil politično narodno zavest med ljudstvom, je ustanovil l. 1870 politični list, tednik »Naša Sloga«. Škof dr. Dobrila je ljubil svoj narod ter neumorno za njega deloval do zadnjega svojega diha. Zato je njegov spomin ostal v srcu istrsk. naroda. Škof dr. Dobrila je svetla zvezda, ki še vedno sije tužni Istri, sije zlasti danes ko je črna megla tujinstva zagrnila to deželo v trpljenje in žalost. Naj bi ta zvezda bila rešiteljica hrvatskega ljudstva ob obalih sinje Adrije!